

Yttrande över betänkandet Handlingsoffentlighet och handlingar som inhämtas genom straffprocessuella tvångsmedel, SOU 2024:79

(Ju2024/02509)

Betänkandet innehåller grundliga analyser av de frågor som behandlas och utredningens förslag är genomtänkt och välbalanserat. Hovrätten tillstyrker den grundlagsändring som föreslås.

I fråga om innebörden av rekvisitet *har tillförts dokumentationen i en utredning* som föreslås i 2 kap. 14 § tredje stycket tryckfrihetsförordningen har hovrätten följande kommentar.

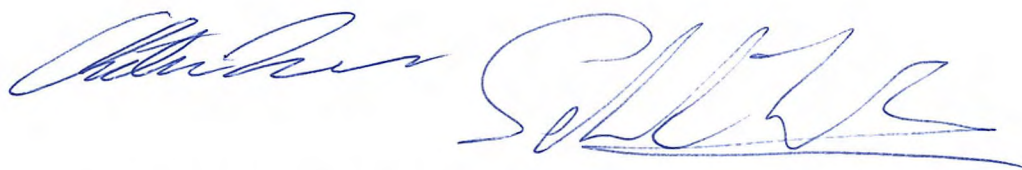
Utredningsförslaget vilar på tanken att en upptagning i en informationsbärare som tagits i beslag inte ska få status som allmän handling redan i och med att beslaget görs. För att så ska ske krävs att utredningspersonal vidtar en tillkommande åtgärd med upptagningen och att denna åtgärd kan sägas innebära att upptagningen har tillförts utredningen (se t.ex. författningskommentaren på s. 253). Utredningens bedömning i denna fråga har enligt hovrätten kommit väl till uttryck i lagtexten.

I betänkandet görs emellertid uttalanden som kan leda tankarna till att en upptagning i vissa fall kan få status som allmän handling utan att det vidtas en åtgärd som innebär att upptagningen har tillförts utredningens dokumentation (se s. 155). Utredningen beskriver fallet då en beslagtagen informationsbärarens hela innehåll är sådant att redan en första kontroll i nära anslutning till verkställigheten utvisar att allt är av intresse att granska närmare i förundersökningen. Enligt utredningen står det då redan initialt klart att innehållet i sin helhet har tillförts förundersökningens dokumentation, vilket alltså skulle innebära att upptagningarna fått status som allmänna handlingar.

Enligt hovrätten är det svårt att förena detta uttalande med utredningens överväganden i övrigt och lagtextens krav på att upptagningen ska *ha tillförts* utredningen. I den situation som beskrivs bör upptagningarna anses som allmän handling först när någon ytterligare åtgärd vidtas, utöver beslaget och den initiala granskningen. Det kan handla om att upptagningarna kopieras från informationsbäraren till en annan enhet, att upptagningarna skrivs ut, eller att någon annan liknande åtgärd vidtas (se t.ex. s. 127 f.).

Kravet på en tillkommande åtgärd bör alltså upprätthållas även när det tidigt står klart att en upptagning är relevant för utredningen. I annat fall kan det uppstå gränsdragningsproblem där utredningspersonalens initiala bedömning av en upptagnings relevans för utredningen blir avgörande för handlingens rättsliga status. I den mån en initial bedömning att en

upptagning är relevant för utredningen står sig, kommer upptagningen tillföras utredningens dokumentation genom någon ytterligare åtgärd. Den åtgärden leder då till att upptagningen får status som allmän handling, vilket alltså bör ske vid en något senare tidpunkt än vad utredningen ger uttryck för.

I handläggningen av detta ärende har deltagit hovrättslagmannen Niklas Wågnert, hovrättsrådet Christer Lundh och tf. hovrättsassessorn Sebastian Jungstedt, föredragande.